

Handläggare
Jonas Agerhed
50102

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2019-11-20
Ärendebeteckning KS 2019/0026

Kommunstyrelsen

Kalmar kommuns månadsrapport efter oktober

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar fortsatta negativa budgetavvikelser från socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och Södermøre kommunalnämnd.

I övrigt fattas inga beslut med anledning av Kalmar kommuns månadsrapport efter oktober 2019.

Bakgrund

Enligt kommunens principer för ekonomistyrning ska till kommunstyrelsen redovisas en månadsrapport per februari, juni och oktober. Rapporten ska vara kort och sammanfattande och ge en översiktlig beskrivning av det ekonomiska läget med fokus på helårsprognosen för innevarande år.

Prognosen för årets resultat är 112,6 miljoner kronor (mnkr), vilket är 86,8 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 25,8 mnkr.

Prognosen för de samlade investeringsutgifterna är 466,4 mnkr, vilket är 119,9 mnkr lägre än den budgeterade nivån på 586,3 mnkr.

Jonas Agerhed
Budgetchef

Maria Björkman
Ekonomidirektör

Bilaga

Månadsrapport efter oktober 2019

Månadsrapport efter oktober 2019

Kalmar kommun

Sammanfattning

Enligt kommunens principer för ekonomistyrning ska det redovisas en månadsrapport per februari, juni och oktober till kommunstyrelsen. Rapporten ska vara kort och sammanfattande och ge en översiktlig beskrivning av det ekonomiska läget.

Månadsrapporten efter oktober är årets sista prognos och 10 månaders utfall finns som utgångspunkt för bedömningarna av prognosen för helåret.

Prognosen för årets resultat är 112,6 miljoner kronor (mnkr), vilket är 86,8 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 25,7 mnkr. Prognosen är 10,2 mnkr högre än föregående prognos efter augusti.

Prognosen för de samlade investeringsutgifterna är 466,4 mnkr, vilket är 119,9 mnkr lägre än den budgeterade nivån på 586,3 mnkr.

Prognos driftredovisning

Belopp i mnkr	Prognos helår 2019	Budget helår 2019	Avvikelse
Kommunstyrelsen totalt	-634,0	-646,7	12,7
- varav kommunledningskontoret	-318,6	-328,6	9,9
- varav överförmyndarnämnden	-11,6	-11,6	0,0
- varav exploateringsverksamhet	5,0	0,0	5,0
- varav gymnasieverksamhet	-308,7	-306,5	-2,2
Kommunens revisorer	-2,7	-2,7	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-44,1	-42,2	-1,9
Servicenämnden	-190,3	-191,1	0,8
Kultur- och fritidsnämnden	-193,9	-194,3	0,3
Utbildningsnämnden	-1 071,1	-1 077,5	6,4
Omsorgsnämnden	-722,9	-747,8	24,9
Socialnämnden	-826,6	-815,5	-11,1
Södermøre kommundelsnämnd	-243,6	-238,2	-5,4
Summa nämnderna	-3 929,2	-3 956,0	26,8
Finansförvaltningen, del av	-32,7	-37,2	4,5
Jämförelsestörande poster	6,8	0,0	6,8
Verksamhetens nettokostnader	-3 955,1	-3 993,2	38,1
Skatteintäkter totalt	4 043,6	4 007,4	36,2
- varav skatteintäkter	3 251,6	3 245,7	5,9
- varav generella statsbidrag och kommunal utjämning	792,0	761,7	30,3
Verksamhetens resultat	88,5	14,2	74,3
Finansiella poster	24,1	11,5	12,5
- varav finansiella intäkter	27,6	23,1	4,5
- varav finansiella kostnader	-3,5	-11,5	8,0
Resultat efter finansiella poster	112,6	25,8	86,8
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	112,6	25,8	86,8

Nämndernas avvikelser

Nämndernas samlade prognostiserade budgetavvikelse är ett överskott gentemot budget på 26,8 mnkr. De mer betydande avvikelserna utgörs av:

- Kommunstyrelsens kommunledningskontor 9,9 mnkr främst beroende på avvikelser inom flyktingmottagande och arbetsmarknadsverksamhet. Exploateringsverksamheten väntas ge 5,0 mnkr i överskott. Anslaget för gymnasieverksamhet kommer att avvika negativt med 2,2 mnkr efter avstämning av antal invånare 16-19 år som påverkar avgiften till Kalmarsunds Gymnasieförbund.
- Omsorgsnämnden 24,9 mnkr, främst beroende på högre intäkter från avgifter och lägre personalkostnader till följd av minskad vårdtyngd än förväntat.
- Utbildningsnämnden 6,4 mnkr, beroende på bland annat lägre personalkostnader och lägre utbetalningar till fristående aktörer än förväntat.
- Socialnämnden -11,1 mnkr, främst beroende på höga kostnader för externa placeringar inom den sociala barn och ungdomsvården.
- Södermöre kommundelsnämnd -5,4 mnkr, främst beroende på minskat elevantal i skolan och ökad vårdtyngd i omsorgsverksamheten.
- Samhällsbyggnadsnämnden -1,9 mnkr, främst beroende på höga kostnader för bostadsanpassningar.

Finansförvaltning

För internränta, pensioner m.m. beräknas en positiv budgetavvikelse med 4,5 mnkr. Prognosen för de totala pensionskostnaderna utgör 2,0 mnkr av dessa. Övriga centrala poster, såsom anslag för löneökningar, kapitaltjänstkostnader och resursfördelning samt internränta bedöms samlat få ett utfall som ger 2,5 mnkr lägre kostnader än budgeterat.

Skatter, utjämning och generella statsbidrag

Utifrån SKL:s senaste bedömning om skatteunderlagets utveckling för 2019 blir den samlade intäkten från skatter, utjämning och generella statsbidrag 36,2 mnkr högre än budgeterat. Det beror främst på ett högre invånarantal samt att de av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna för skatteunderlaget är högre än vad som fanns i prognos när budgeten lades.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster utgörs även av realisationsvinster på sålda anläggningstillgångar, såsom fastigheter. Försäljningar har genererat en reavinst på 6,8 mnkr totalt, bland annat fastigheten Svärdfisken 1 och tomträtten Traktorn 3. Utöver detta har också liksom tidigare år ett antal fordon sålts.

Finansiella intäkter och kostnader

För de finansiella intäkterna och kostnaderna samlat är bedömningen en positiv budgetavvikelse med 12,5 mnkr, främst beroende på lägre räntekostnader än budgeterat men också något högre intäkter från utdelningar och borgensavgifter samt återbäring från Kommuninvest.

Samlad prognos

Den samlade prognosen för årets resultat är 112,6 mnkr, vilket är 86,8 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 25,8 mnkr. Det är även 10,2 mnkr högre än den föregående prognosen, efter augusti månad.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har innehavet i KLP (Kalmar läns pensionskapitalförvaltning) avyttrats. Reavinsten uppgår till 89,0 mnkr. Denna post har i prognosen efter oktober inte upptagits som en intäkt, då det samtidigt pågår ett arbete inför kommande bokslut med att ta fram underlag för åtgärder som kan förväntas belasta resultatet 2019 med i storleksordningen motsvarande belopp. Därav är bedömningen att det är en mer rättvisande bild av prognosen för helårsresultatet att låta denna post vara utanför prognosen.

Prognos investeringsredovisning

År: 2019 Projekttyp: Investering Enhet: Tkr

Konto	Budget VR okt 2019	Prognos VR okt 2019	Avvikelse
Fastigheter	244 300	211 600	32 700
Infrastruktur	120 000	99 000	21 000
Exploateringsverksamhet	116 500	63 500	53 000
Gymnasieverksamhet			
Övrigt	23 400	26 200	-2 800
Summa Kommunstyrelsen	504 200	400 300	103 900
Kommunens revisorer			
Samhällsbyggnadsnämnden	1 100	1 100	0
Varav fastighet	37 440	28 000	9 440
Varav infrastruktur	7 000	7 000	0
Varav övrigt	11 460	12 259	-799
Summa Servicenämnden	55 900	47 259	8 641
Kultur- och fritidsnämnden	4 000	3 500	500
Utbildningsnämnden	7 600	6 300	1 300
Omsorgsnämnden	10 200	4 600	5 600
Socialnämnden	1 400	1 400	0
Södermöre kommundelsnämnd	1 900	1 900	0
Summa Investeringar	586 300	466 359	119 941

Prognosen för kommunens investeringar visar på totalt 466,4 mnkr mot budgeterade 586,3 mnkr. Avvikelsen återfinns till största del inom fastigheter, infrastruktur och exploateringsverksamheten och beror på tidsförskjutningar i projekten för bland annat Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm, Fjölebro och Fredriksskans. Servicenämndens avvikelse inom fastighet hänförs till tidsförskjutningar i underhållsprojekt och Omsorgsnämndens avvikelse beror på förskjuten tidsplan för inköp av inventarier till Oxhagshemmet. Även Utbildningsnämnd och Kultur- och fritidsnämnds avvikelse beror på tidsförskjutningar.

Prognos per nämnd

Kommunstyrelsen

Prognosen för kommunstyrelsen visar ett överskott på 12,7 mnkr. Överskottet består till största delen på avvikelser för Arbete och välfärd (+10 mnkr). Schablonersättningarna från Migrationsverket har minskat under året, men så har även kostnaderna. Intäkterna fortsätter att överstiga kostnaderna och genererar därmed en positiv avvikelse. Överskottet hos Mark och exploatering (+4,4 mnkr) avser ersättningar för deponier, där en genomförd anpassning av gjorda beräkningar har lett till lägre kostnader. Överskott prognostiseras också på exploateringsverksamheten (+5,0 mnkr).

Underskott prognostiseras hos brandkåren (-4,5 mnkr), vilket beror på bl.a. högre kostnader för jourersättning och beredskap jämfört med budget, samt att intäkter för Trygghets- och larmcentralen, (TLC) inte prognostiseras komma in i den nivå som budgeterats.

Gymnasieverksamheten prognostiserar ett underskott (-2,2 mnkr) som beror på ökat antal 16-19-åringar, vilket leder till ett ökat medlemsbidrag till Kalmarsund gymnasieförbund.

Investeringsprognosen visar ett överskott om 103,9 mnkr jämfört med budget vilket till största delen beror på tidsförskjutningar i projekten Fjölebro, Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm och Fredriksskans.

Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadskontoret har inledningsvis i år haft ett antal vakanta tjänster vilket innebär en lägre förbrukning än budgeterat avseende personalkostnaderna, 4,1 mnkr, och prognosen för helår ger ett överskott på 3,1 kr efter att ett flertal tjänster tillsatts under sommar och hösten. Under sommaren har även fem enheter haft ett antal praktikanter anställda som inneburit ökade personalkostnader, vilket har tagits hänsyn till i prognosen.

Förbrukningen för övriga verksamhetskostnader ligger totalt något högre än budgeterat vilket innebär en avvikelse på minus 2,3 mnkr, varav avvikelsen för bostadsanpassningsbidrag utgör minus 1,8 mnkr. Prognosen totalt för övriga kostnader är ett underskott mot budget på drygt minus 6,9 mnkr, varav bostadsanpassningsbidrag minus 3,5 mnkr. Även kapitaltjänstkostnaderna har en prognos med underskott, minus 0,3 mnkr.

Till och med oktober månad finns det mer eller mindre avvikelser inom alla verksamhetsområde och helårsprognosen för förvaltningen visar på ett underskott gentemot budget 2019 på 1,9 mnkr.

Service-nämnd

Efter oktober visar serviceförvaltningens prognos på ett överskott mot budget på 0,8 mnkr.

Intäkterna beräknas ge ett överskott mot budget på 8,6 mnkr. En stor del av detta beror på ökad volym inom transportverksamheten samt på kustmiljöprojekt som ej varit budgeterade. Motsvarande kostnader återfinns under posten övriga kostnader.

Personalkostnaderna beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 4,9 mnkr, delvis på grund av svårigheter att rekrytera. Kapitalkostnaderna beräknas ge en negativ avvikelse mot

budget med 1,6 mnkr. Dessa kostnader är svårbudgeterade då de beror på hur stor del av investeringarna som blir färdigställda under året.

Lokalkostnader beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 0,2 mnkr.

Övriga kostnader beräknas ge ett underskott på 11,2 mnkr jämfört budget. En stor del av detta underskott beror på ökad volym inom transportverksamheten med fler och dyrare fordon. De ökade livsmedelspriserna beräknas ge ett underskott på 2,7 mnkr. LifeSURE-projektet, som till stor del finansieras av EU-bidrag, beräknas ge ett underskott för året på cirka 1,8 mnkr.

Investeringar förväntas ge en positiv avvikelse mot budget på 8,6 mnkr. Främst beror detta på två projekt om totalt 6,5 mnkr som inte kommer hinnas med under året; ombyggnation av omklädningsrummen på Lindsdalsskolan samt Kalmarsundsskolan. Därtill har ett bygglov för förskolan Ringdansen överklagats. Fler biogasbilar samt fler bilar till bolagen har levererats än budgeterat.

Kultur- och fritidsnämnd

Prognosen för helåret är en positiv budgetavvikelse med 0,3 mnkr.

I prognosen har medräknats utgifter för utrustning i KIFAB Arena , 5,1 mnkr. Reparationen av Vasabrunnen 0,7 mnkr är medräknad.

Investeringsbudgeten har planerats om under året. I planeringen avsattes 1 mnkr för bibliotekets inredning. Detta kommer inte att effektueras i år. Istället har två nya investeringsobjekt kommit till: Lösinventarier i KIFAB Arena (0,5 mnkr) samt konstnärlig utsmyckning av KIFAB Arena (0,5 mnkr).

Utbildningsnämnd

Prognosen efter oktober är en positiv budgetavvikelse med totalt 6,4 mnkr.

Personalkostnaderna lämnar på totalen ett överskott på 4,0 mnkr (de medel som erhålls eller lämnas tillbaka vid avstämningen av resursfördelningen samt undanlagda pengar i budgetarbetet för de enheter som ska återställa sina negativa resultatutjämningsfonder ingår). Övriga kostnader omfattar 6,7 mnkr i överskott för planerade utbetalningar till fristående aktörer, 0,9 mnkr i överskott för telefonkostnader, förbrukningsinventarier och pedagogiskt material ger underskott mot budget på -5,8 mnkr samt överskott på förvaltningschefens strategiska medel på 0,6 mnkr. Lokal- och kapitalkostnaderna ger resultat enligt planerat.

Något färre antal barn än planerat förväntas det bli i förskoleverksamheten, -9 säger denna prognosen. Förra prognosen sa +6 och i juni var prognosen +26 barn, så det är en relativt stor förändring. Prognosen bygger på verkligt antal barn januari till oktober och enheternas bedömning av november och december.

Antalet elever i grundskolan blir fler än planerat, främst i årskurs 1-3. Prognosen bygger på verkligt antal barn januari till oktober och enheternas bedömning av november och december. Tidigare prognoser har legat lite högre, och minskningen finns främst på de fristående skolorna.

På de flesta fritidshem har det alltid varit flest barn i januari-april/maj och sen trappas det av. Liksom förra året sågs att det börjar trappas av redan i februari/mars hos en del vilket gör att prognosen för antal barn i fritidshem skruvas ner.

Socialnämnd

Prognosen för socialnämnden har förbättrats och visar efter oktober ett underskott på -11,1 mnkr. Den största avvikelser orsakas av höga kostnader för externa placeringar inom den sociala barn och ungdomsvården. Placeringskostnaderna inom vuxna missbruksvården har minskat kraftigt under året vilket innebär budgetbalans på månadsbasis sedan juni.

Verksamheten för ensamkommande barn visar under-skott pga. omställningskostnader för framför allt lokaler. En annan anledning till underskottet är snabbare handläggning hos migrationsverket vid ansökan om svenskt medborgarskap, vilket har medfört lägre intäkter än beräknat. Överskott finns inom ekonomiskt bistånd, och inom några av verksamheterna inom funktionshinderomsorgen, bland annat korttidsvistelse, daglig verksamhet och personlig assistans. Sparbeting kopplat till övergång av entreprenad drift av personlig assistans på 7,2 mnkr har uppnåtts under året genom minskade kostnader för jour och administrativa resurser.

Förändringsarbetet inom den sociala barn-och ungdomsvården fortsätter för att komma tillrätta med höga kostnader för externa placeringar. Bl.a. har förbättrings-team bildats för att utveckla öppenvården genom olika samordnade insatser. Inom ensamkommandeverksamheten har förvaltningen tillsammans med serviceförvaltningen tagit fram plan för hur tomlokaler ska avyttras. Arbetet med omställning i verksamheten pågår ständigt med anledning av minskat antal ensamkommande ungdomar.

Omsorgsnämnd

Ökade intäkter i form av avgifter och ersättning för moms. Budgeterade personalkostnader ger ett överskott på grund av lägre vårdtyngd än förväntat. Tidigare satsningar på kompetensutveckling av vårdpersonal gör att förbrukningen av extraresurser minskar. HSL gör en kraftig upprättning av tidigare aviserad varians. Generellt god planering av sommarbemanningen förbättrar resultatet ytterligare. Genomlysning av fastigheternas driftskostnader gör att pengar kan hämtas hem. Mindre omfattning av LOV och förskjuten tidplan för planerade insatser inom teknikenheten gör att övriga kostnader inte når upp till budgetnivå.

Sammanfattningsvis visar prognosen efter tio månader ett överskott på 24,9 miljoner kronor.

Södermøre kommunaldelsnämnd

Den ekonomiska prognosen för Södermøre kommunaldelsnämnd visar ett underskott om 5,3 mnkr. Underskottet har under slutet av året ökat. Att underskottet ökar beror på att omsorgsverksamheten i Södermøre kommunaldel under de senaste månaderna haft en ökad vårdtyngd i en redan ansträngd verksamhet. Enheterna har fått tillsätta extra personal för att kunna tillgodose omsorgstagarnas vårdbehov samt för att bibehålla en god arbetsmiljö för personalen. Prognosen för den pedagogiska verksamheten visar även den ett högre underskott än tidigare redovisat. Underskottet beror på ett fortsatt minskat antal barn och elever i verksamheterna samtidigt som behovet hos barn och elever ökat och bidragit till att fler personal behövt tillsättas.

Den ekonomiska prognosen gällande investeringar visar budget i balans.

Åtgärder för budgetföljsamhet arbetas med ur flertalet aspekter för att få en så snabb ekonomisk påverkan som möjligt. För att minska underskott och planera för

budgetföljsamhet har Södermöre kommunalförvaltning fokuserat på bemanning, planering och organisation.

För att möjliggöra för att effektivare kunna bemöta en ökad vårdtyngd har specialiserade avdelningar införts på ett av omsorgsboendena i Södermöre. De specialiserade avdelningarna syftar till att personalen kan vara speciellt inriktade på demensdiagnos och korttidsverksamheten för att på så sätt kunna hantera den ökande vårdtyngden på ett effektivare sätt men ger även positiva effekter ur kvalitetsynpunkt. Det planeras för ytterligare en demensavdelning under hösten 2019. Inom den pedagogiska verksamheten görs en översyn av organisation kring lokaler och personal. Cheferna har sett över klasskonstellationer och möjlighet för enheter att dela tjänster med syfte att använda lokaler och personal på ett effektivare sätt och därigenom minska kostnader med syfte att uppnå budgetföljsamhet.

En annan åtgärd som vidtagits är optimerad schemaläggning på Södermöres omsorgsboenden. Enhetscheferna tillsammans med förvaltningsekonom och HR specialist har träffat systemförvaltare för schemaläggning för att se över befintliga scheman och utifrån tillgänglig personal optimerat schemaläggningen.

För att ge förutsättning för en stabilare ekonomi, hög grad av kontinuitet och en säkrare vikarieanskaffning arbetar verksamheterna i Södermöre för en gemensam poolverksamhet. Tanken med poolverksamheten är att göra det möjligt för personalen att arbeta över verksamhetsgränserna, till exempel både inom omsorgsverksamheten och förskola och fritids.